

Märkuste tabel

II kooskõlastusring	
FINANTSINSPEKTSIOON	Märkused 1 ja 2
EESTI KINDLUSTUSMAAKLERITE LIIT	Märkused 3–7
I kooskõlastusring	
FINANTSINSPEKTSIOON	Märkused 8–11
EESTI KINDLUSTUSMAAKLERITE LIIT	Märkused 12 ja 13
FINANCEESTONIA	Märkused 14–17
EESTI KINDLUSTUSSELTSIDE LIIT	Märkused 18–28
AID KINDLUSTUSMAAKLER OÜ	Märkus 29

Nr.	Ettepaneku sisu	Arvestatud / Mitte- arvestatud/ Selgitatud	Rahandusministeeriumi seisukoht
-----	-----------------	--	------------------------------------

FINANTSINSPEKTSIOON (II ring)			
1. FI	1. Finantsinspeksioon on jätkuvalt 31.03.2026 kirja nr 5-2/1685-1 punktis 1 esitatud seisukohal, et eelnõu punktides 2 ja 4 viidatud KindlITS § 24 lõike 6 ja § 36 lõike 2 muudatused, millega kaotatakse vastavalt välisriigis ja Eestis filiaali asutamise nõue, vajaksid täiendavat analüüsi. Seletuskirja lisa 3 punktis 9 on Rahandusministeerium küll oma seisukohta selgitanud, viidates, et kehtiva seaduse sõnastus ei pruugi olla kooskõlas Solventsus II direktiiviga ning asjaolule, et tegemist on Finantsinspeksiooni varasema ettepanekuga halduskoormuse vähendamiseks. Finantsinspeksioon on seisukohal, et asjaolu, et vastav ettepanek oli välja toodud ühe võimaliku variandina halduskoormuse vähendamiseks, ei pruugi olla piisav argument seaduse sõnastuse muutmiseks. Oleme jätkuvalt seisukohal, et vastava muudatuse tegemine vajaks täiendavat analüüsi, mitte kohest seadusemuudatust. Käesoleval juhul vähendatakse filiaali nõude kaotamisega halduskoormust formaalselt, kuid analüüsimata on, kas potentsiaalselt võib halduskoormus filiaali nõuete kohaldamise kontrollimisel siiski suurenedagi. Eeltoodust tulenevalt on Finantsinspeksiooni ettepanek jätta muudatus sellisel kujul sisse viimata.	Mitte arvestatud	Nagu oleme juba varasemalt selgitanud, siis muudatuse eesmärk on viia seadus kooskõlla Solventsus II direktiiv artikli 145 lõikega 1, mille kohaselt ei või liikmesriik nõuda teises liikmesriigis tegevusloa saanud kindlustusandjalt filiaali asutamist üksnes seetõttu, et ta tegutseb vastuvõtvast liikmesriigis alalise kohaloleku kaudu. Kehtiv Eesti regulatsioon on selles osas direktiivist rangem ning eelnõu eesmärk on see vastuolu kõrvaldada. Seda kinnitab ka teiste EL riikide seas läbi viidud küsitlus (vt seletuskirja lisa 2). Rõhutame, et muudatus puudutab üksnes olukorda, kui alalise kohaloleku (kontori) kaudu tegeletakse piiriülese kindlustustegevusega ning kõik pädevate asutuste vahelised teavituspõhised jäävad kohalduma.

2. FI	2. Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et seletuskirja lk 10 on trükiviga ning viide on jäänud poolikuks lauses: „Eelnõu punktiga 20 täiendatakse KindlTS § 180 uue lõikega 5. KindlTS § 180 lõigete 1 ja kohaselt on kindlustusmaakler kohustatud hoidma kliendi poolt vahendajale makstud kindlustusandjale kuuluvad kindlustusmaksed eraldi kontol...“.	Arvestatud	
----------	---	------------	--

EESTI KINDLUSTUSSELTSIDE LIIT (II ring)			
	Märgime, et võrreldes varasema eelnõuga on tehtud mitmeid muudatusi ning arvestatud on osade EKsL-i varasemate ettepanekutega, eelkõige terminoloogia täpsustamisel ja kindlustusvajaduste mõiste kasutusele võtmisel. Samas ei ole arvestatud EKsL-i peamist ja põhimõttelist seisukohta, mille kohaselt puudub vajadus luua Eesti õigusesse uus kindlustusmaakleri esindaja institutsioon. EKsL jääb oma 10.04.2026 arvamuses esitatud seisukohtade juurde ning käesolevas seisukohas täiendame neid ka järgnevaga.		Teadmiseks võetud.
3. EKSL	1. Kindlustusmaakleri esindaja instituudi loomise vajadus ei ole piisavalt põhjendatud EKsL leiab jätkuvalt, et kavandatav muudatus ei lahenda ühtegi piisavalt põhjendatud süsteemset probleemi kindlustusturul. Seletuskirjas on muudatuse põhjendusena viidatud vajadusele kõrvaldada turutõrge ning suurendada klientide juurdepääsu sõltumatu analüüsil põhinevale kindlustusvahendusele. EKsL hinnangul ei ole siiski piisavalt põhjendatud, et tegemist oleks tegeliku turutõrkega või et kehtiv regulatsioon takistaks klientidel kindlustusmaaklerite teenuste kasutamist. Klientidel on ka praegu võimalik valida nii kindlustusmaakleri, kindlustusagendi kui ka otse kindlustusandja kaudu sõlmitava kindlustuslepingu vahel. Nagu märkisime oma varasemas arvamuses, muudab kindlustusmaakleri esindaja institutsiooni loomine senise kindlustusturustuse regulatsiooni keerukamaks ja raskemini mõistetavaks nii klientidele, turuosalistele kui ka järelevalvele. Kindlustusmaakleri tegevuse põhisisuks on kliendi huvides tegutsemine, sõltumatu analüüsi tegemine ning kliendi vajadustele vastava kindlustuslahenduse soovitamine. Tegemist on kõrget professionaalset pädevust ja iseseisvat hinnangut eeldava tegevusega, mistõttu ei pea EKsL põhjendatuks sellise tegevuse edasiandmist kõrvaltegevusena tegutsevatele isikutele. Täiendavalt märgime, et Eesti kindlustusturul on varasemalt praktiseeritud nn multiagendi mudelit, mille kasutamisest loobuti, kuna selline roll osutus kliendi jaoks raskesti mõistetavaks ning tekitas huvide konflikti riske. EKsL hinnangul võib kavandatav kindlustusmaakleri esindaja institutsioon kaasa tuua sarnaseid probleeme. Kuigi regulatsioon erineb ajaloolisest multiagendi mudelist, muutub kliendi jaoks turustaja roll veelgi keerukamaks ning	Mitte arvestatud	Selgitame, et turutõrke mõistet kasutati eelnõu ettevalmistamisel laiemas tähenduses, viidates turu toimimist piiravale regulatiivsele takistusele. Muudatuse eesmärk ei põhine eeldusel, et kliendid ei saa kehtiva regulatsiooni kohaselt kindlustusmaaklerite teenuseid kasutada. Muudatuse eesmärk on anda kindlustusmaakleritele täiendav võimalus oma tegevuse korraldamiseks. Kehtiv regulatsioon piirab kindlustusmaaklerite võimalust kasutada esindajaid. Muudatus laiendab kindlustusmaaklerite tegevusvõimalusi, säilitades samal ajal senise kliendikaitse taseme ja järelevalve. Lisaks selgitame, et eelnõuga ei loobuta põhimõttest, mille kohaselt ei ole kindlustuse turustamise edasiandmine lubatud. See on jätkuvalt keelatud, välja arvatud esindaja kasutamise korral. Senise keelu mõte oli tagada, et kindlustusvahendaja, kellel on tegevusõigus (nt maakler), ei muutuks üksnes "kehaks", kes on registreeritud, kuid kelle tegelikku tegevust viivad läbi teised isikud, muutes ebaselgeks, kes tegelikult kliendi ees vastutab ja kes täidab maaklerile pandud kohustusi. Kavandatav muudatus ei muuda

	suureneb oht, et klient ei mõista piisavalt selgelt erinevate turuosaliste rolle, vastutust ja omavahelisi suhteid. Samuti jääb põhjendamata, miks oleks vajalik loobuda kehtivast põhimõttest, mille kohaselt ei ole kindlustuse turustamise edasiandmine lubatud. EKsL hinnangul kujunes kehtiv regulatsioon välja varasemate praktiliste probleemide lahendamiseks ning enne sellest põhimõttest loobumist tuleks näidata, millised asjaolud on vahepeal muutunud ning miks senine regulatsioon enam eesmärki ei täida.		seda põhimõtet. Kindlustusmaakler võib kasutada üksnes sellist esindajat ja talle tegevusi edasi anda, kelle põhitegevus on muu kui kindlustuse vahendamine ning kelle kaudu pakutakse kindlustust muu teenuse või toote osana. Klient ei ole seotud mitme kindlustusmaakleriga. Selline lahendus erineb oluliselt olukorrast, mille vältimiseks kehtiv piirang kehtestati. Esindaja ei asenda kindlustusmaaklerit kindlustusturul ega hakka osutama iseseisvalt maaklerteenust, vaid võimaldab kliendil saada seotud teenuse käigus ka kindlustuslahenduse pakkumist. Näiteks reisiteenuse osutamisega seotud reisikindlustuse pakkumise puhul on kliendile sageli mugavam saada kogu vajalik teenus ühest kohast. Muudatusega ei vähendata klientide kaitset, kuna esindaja peab täitma seaduses sätestatud nõudeid ning maakler vastutab esindaja kasutamise korral oma tegevuse nõuetekohase korraldamise eest. Samuti on kliendil õigus saada vajalikku teavet kindlustusvahenduse olemuse, osaliste rollide ja vastutuse kohta. Seega ei ole tegemist varasema keelu eesmärkidest loobumisega, vaid nende eesmärkide täpsema ja proportsionaalsema rakendamisega olukorras, kus tegevus antakse üle piiratud ulatuses.
4. EKSL	2. Muudatuse mõju turule ja konkurentsile ei ole piisavalt analüüsitud EKsL leiab, et enne sellise põhimõttelise muudatuse tegemist tuleks läbi viia põhjalikum analüüs erinevate võimalike lahenduste kohta, sealhulgas hinnata teistes Euroopa Liidu liikmesriikides kasutatavaid mudeleid ja nende toimimist ning kavandatava muudatuse mõju klientide kaitsele, turu läbipaistvusele ja järelevalve tõhususele. Tegemist on Eesti kindlustusturu struktuuri oluliselt mõjutava muudatusega, mistõttu ei ole põhjendatud selle elluviimine ilma põhjaliku mõjuanalüüsita. EKsL hinnangul	Selgitatud	Eelnõu väljatöötajad ei nõustu väitega justkui ei oleks hinnatud teistes EL liikmesriikides kasutatavaid mudeleid ja nende toimimist. Seletuskirja punktis 2.3.1 ja lisa 1 on analüüsitud teiste riikide turustumudeleid, sh osutatud EIOPA raportile, milles on ülevaade EL riikide turustusmodelitest. Peame oluliseks rõhutada, et kuna kindlustusmaakleri esindajale

	ei ole eelnõu menetluse käigus piisavalt hinnatud muudatuse mõju turustruktuurile, konkurentsiolekorradele ega klientide huvidele. Sama seisukohta on väljendanud ka Finantsinspeksioon ning väiksemad turuosalisid. Arvestades muudatuse võimalikku pikaajalist mõju kogu kindlustusturu toimimisele, tuleks enne regulatsiooni kehtestamist läbi viia täiendav mõjude analüüs ning kaasata sellesse laiemalt erinevaid turuosalisi. Eelnõu seletuskiri lähtub eeldusest, et muudatus suurendab konkurentsi ning parandab klientide valikuvõimalusi. Samas ei ole hinnatud võimalikku vastupidist mõju. Eesti kindlustusvahenduse turg on juba täna suhteliselt kontsentreerunud. Kuigi Eestis tegutses 2025. aastal 41 kindlustusmaaklerit, liikus üle poole kahjukindlustuse vahendatavast turumahust kolme suurima maakleri kaudu. Kavandatav muudatus eeldab täiendavaid investeeringuid siseprotsessidesse, koolitustesse, kontrollimehhanismidesse ja vastavuskontrolli, mille täitmine on väiksematele maakleritele märksa keerulisem kui suurematele turuosalistele. Seetõttu võib muudatus viia olukorrani, kus turuosa koondub veelgi suuremate maaklerite kätte. Selline areng vähendaks konkurentsi ning oleks pikas perspektiivis kahjulik nii klientidele kui ka kogu turu toimimisele. EKSL-i hinnangul kujunevad kavandatava muudatuse peamiseks kasu saajateks eelkõige suurimad maaklerid, kellel on võimekus rajada ja hallata ulatuslikke esindajate võrgustikke.		kohalduvad samad IDD direktiivi nõuded, mis teistele kindlustusvahendajatele, siis regulatiivne raamistik kaitseb klienti ka siis, kui talle osutab teenust kindlustusmaakleri esindaja. Esindajana võib tegutseda üksnes isik, kellel on õigus kindlustusvahendusega tegeleda ning kelle suhtes kohaldatakse kõiki kindlustusvahendajatele kehtivaid nõudeid. See tähendab, et esindajal tuleb järgida muu hulgas kliendi huvides tegutsemise kohustust, teabe andmise nõudeid, kutsealase pädevuse nõudeid ning muid kindlustustegevuse seadusest tulenevaid käitumisreegleid. Samuti kuulub esindaja Finantsinspeksiooni järelevalve alla. Lisaks säilib kindlustusmaakleri vastutus oma tegevuse korraldamise eest. Esindaja kasutamine ei vähenda maakleri kohustust tagada, et kindlustusvahendus toimub õigusaktide kohaselt ning kliendi huve järgides. Seetõttu ei vähene kliendikaitse tase võrreldes kehtiva õigusega. Samuti ei avalda muudatus olulist mõju turu läbipaistvusele. Esindajale kohalduvad samad teavitamiskohustused, mis teistele kindlustusvahendajatele. Kliendil on jätkuvalt võimalik tuvastada, millise kindlustusvahendajaga ta suhtleb ning millises rollis asjaomane isik tegutseb. Klientidele antava teabe ulatus ei vähene. Lisaks märgime, et muudatus vähendab regulatiivset ebavõrdsust. Praegu saavad kindlustusandjad turul tegutseda agentide võrgustike kaudu, kuid maaklerid analoogset mudelit kasutada ei saa. Seega tasakaalustab muudatus erinevate vahendusmodelite regulatsiooni.
5. EKSL	3. Filiaali regulatsiooni muudatused vajavad täiendavat analüüsi EKSL jääb oma varasemas arvamuses esitatud seisukohtade juurde ka filiaali regulatsiooni muudatuste osas. Kuigi	Mitte arvestatud	Muudatuse eesmärk on viia seadus kooskõlla Solventsus II direktiiv artikli 145 lõikega 1, mille kohaselt ei või liikmesriik nõuda

	seletuskirja kohaselt on muudatuse eesmärk vähendada üksnes filiaali kui juriidilise struktuuri loomise ja ülalpidamisega seotud halduskoormust ning säilitada filiaalile kohalduvad sisulised nõuded, ei ole EKsL hinnangul piisavalt analüüsitud muudatuse mõju õigusselgusele, avaliku teabe kättesaadavusele ning klientide ja ametiasutuste võimalustele tuvastada piiriülese tegevuse kaudu Eestis tegutsevaid kindlustusandjaid ja vahendajaid. Lisaks näeme riskina, et kavandatud muudatus võib pikemas vaates vähendada Eesti atraktiivsust kindlustussektori tegevuskohana. Eesti riik otsib võimalusi tuua siia rohkem rahvusvaheliste ettevõtjate piirkondlikke üksusi, juhtimiskeskusi ja kõrgema lisandväärtusega töökohti. Filiaali olemasolu tähendab vähemalt teatud ulatuses kohalolu Eesti turul ning loob selgema seose ettevõtja ja kohaliku majanduskeskkonna vahel. Kui püsiv tegevus Eestis ei eelda enam isegi filiaali olemasolu, võib see soodustada tegevuse täiendavat koondumist teistesse riikidesse ning suurendada Eesti kindlustusturu ääremaastumise riski.		teises liikmesriigis tegevusloa saanud kindlustusandjalt filiaali asutamist üksnes seetõttu, et ta tegutseb vastuvõtvas liikmesriigis püsivalt. Kehtiv Eesti regulatsioon on selles osas direktiivist rangem ning eelnõu eesmärk on see vastuolu kõrvaldada. Muudatus ei mõjuta kindlustusandjate ega - vahendajate suhtes kohaldatavaid sisulisi nõudeid, järelevalvekorraldust ega klientide õiguste kaitset. Juhime tähelepanu, et muudatus puudutab üksnes olukorda, kus kindlustusandja või kindlustusvahendaja tegutseb teises lepinguriigis püsivalt kontori või muu alalise kohaloleku kaudu. Muudatus ei mõjuta piiriülese tegevuse teatamise korda ega pädevate asutuste vahelist koostööd. Seetõttu puudub alus järeldada, et muudatus vähendaks õigusselgust või raskendaks pädevate asutuste võimalusi tuvastada Eestis piiriüleselt tegutsevaid ettevõtjaid. Kui teise lepinguriigi kindlustusandja või kindlustusvahendaja soovib Eestis püsivalt kindlustust turustada kontori või muu alalise kohaloleku kaudu, kohaldatakse tema suhtes sama teavitamiskorda nagu filiaali asutamise korral. Lisaks rõhutame, et muudatus ei mõjuta kuidagi teiste lepinguriikide kindlustusandjate õigust asutada Eestis filiaale. Kindlustusandja otsus rajada Eestisse filiaal või muu püsiv kohalolu sõltub eelkõige ärilistest vajadustest, mitte üksnes sellest, kas filiaali asutamine on seadusest tulenev kohustus.
6. EKSL	4. Muud tähelepanekud kindlustusmaakleri esindaja regulatsiooni kohta EKsL hinnangul tuleks eelnõus suuremat tähelepanu pöörata kindlustusturustuse üldpõhimõtetele. Kogu klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave peaks olema selge ja mitteeksitav ning turustaja roll kliendile üheselt	Selgitatud	Eelnõu § 1 punkti 37 (KindlTS § 192¹ lõike 1 kohaselt on maakleri esindaja kohustatud enne kindlustuslepingu sõlmimist teatama kliendile oma ärinime ja kontaktandmed; teatama kliendile,

	arusaadav. Sellise põhimõtte sõnaselge sätestamine aitaks kaasa kindlustusturu läbipaistvusele ja klientide teadlikele valikutele. Samuti vajab täiendavat kaalumist maakleri esindaja vastutuse regulatsioon. EKsL hinnangul ei ole põhjendatud olukord, kus kliendi nõudeõigus on suunatud üksnes maakleri vastu, sõltumata sellest, et kahju võib olla tekitanud vahetult maakleri esindaja. Kaaluda tuleks võimalust säilitada nõude esitamise õigus ka maakleri esindaja vastu. Lisaks tekitab küsimusi maakleri esindajale kavandatud ulatuslik eriregulatsioon. EKsL hinnangul dubleerivad mitmed kavandatavad teavitamis- ja käitumisnõuded sisuliselt juba kehtivaid kindlustusmaakleritele kohalduvaid kohustusi. See muudab regulatsiooni mahukamaks ja keerukamaks, ilma et sellest nähtuks kliendikaitse või õigusselguse oluline paranemine.		et ta on kindlustusmaakleri esindaja, kes tegutseb kindlustusmaakleri esindajana, ja kindlustusmaakler on võtnud täieliku vastutuse tema tegevuse eest. Lisaks tuleb klienti teavitada, et esindaja tegutseb kliendi huvides, turustades talle kindlustuslepinguid sõltumatu analüüsi alusel. Lõikes 1 on 11 punkti, mis peavad olema täidetud kliendile kindlustuslepingut vahendades. See on karistatav (KindlTS § 254), kui kliendile jäetakse seaduse kohaselt nõutud teave esitamata või kui see on ebaõige või eksitav. Juriidilise isiku korral võib rahatrahv ulatuda kuni 5 mln euron. Läbipaistvus ei teki abstraktse põhimõtte lisamisest, vaid konkreetsete kohustuste (KindlTS § 192¹) ja vastutuse kaudu. Eelnõu eesmärk ei ole dubleerida kindlustusmaaklerile kohalduvaid nõudeid, vaid tagada õigusselgus selles osas, millised kindlustusturustuse nõuded kohalduvad maakleri esindajale tema enda tegevuse ulatuses ning millised nõuded kohalduvad kindlustusmaaklerile, kes vastutab esindaja tegevuse eest (tagab tema nõuetekohasuse).
7. EKSL	5. Võlaõigusseaduse § 434 lõige 1¹ EKsL hinnangul vajab täiendavat analüüsi ka võlaõigusseaduse § 434 lõige 1¹. Eelnõu kohaselt peab juhu, kui kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja kaudu, poliisi kindlustusvõtjale kättesaadavaks tegema kindlustusvahendaja, kusjuures kindlustusandja kohustus loetakse täidetuks juba poliisi väljastamisest kindlustusvahendajale. EKsL hinnangul ei saa vahendaja kohustus olla ulatuslikum kui kindlustusandja kohustus. Eelkõige tekib küsimus kindlustusmaakleri puhul, kes tegutseb maaklerlepingu alusel kindlustusvõtja huvides ning ei ole kindlustusandja lepinguline esindaja. Seletuskirjast ei nähtu, millisel õiguslikul alusel peaks maakler täitma kindlustusandja teavitamiskohustust ega ka see, milline vastutus tekib maaklerile olukorras, kus poliisi kättesaadavaks tegemine ei õnnestu.	Selgitatud	Selgitame, et kui kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja kaudu, toimub kogu lepingu sõlmimisega seotud suhtlus, sealhulgas dokumentide edastamine reeglina kindlustusvahendaja kaudu. Seetõttu on põhjendatud, et ka poliisi kindlustusvõtjale kättesaadavaks tegemise kohustus lasub kindlustusvahendajal. Kindlustusvahendaja ei täida seejuures kindlustusandja teavitamiskohustust esindusõiguse või lepingulise suhte alusel. Vastav kohustus tuleneb seadusest, mis sätestab, et kindlustusvahendaja kaudu

			sõlmitud lepingu korral teeb poliisi kindlustusvõtjale ja asjakohasel juhul kindlustatule kättesaadavaks kindlustusvahendaja. Samal põhjusel sätestab eelnõu ka, millisest hetkest loetakse kindlustusandja vastav kohustus täidetuks. Kui kindlustusvahendaja jätab talle seadusega pandud kohustuse täitmata, vastutab ta selle eest üldistel õiguslikel alustel. Rõhutame, et muudatus ei jäta klienti õiguskaitsevahenditeta, vaid määrab senisest selgemalt kindlaks, milline turuosaline vastutab poliisi kättesaadavaks tegemise eest olukorras, kus kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja kaudu.
--	--	--	--

FINANTSINSPEKTSIOON (I RING)			
8. FI	1. Finantsinspeksioon leiab, et eelnõu punktides 2 ja 3 viidatud KindITS § 24 lõike 6 ja § 36 lõike 2 muudatused, millega kaotatakse vastavalt välisriigis ja Eestis filiaali asutamise nõue, vajaksid täiendavat analüüsi. Hetkel jääb mõnevõrra ebaselgeks muudatuse eesmärk, sest eelnõust ega seletuskirjast ei nähtu märkimisväärset halduskoormuse vähenemist ei turuosalistele ega Finantsinspeksioonile. Mõju turuosalise halduskoormusele on väike, kuna tegu on ühekordse toiminguga, nii filiaali asutamisel kui ka lõpetamisel. Finantsinspeksioon on seisukohal, et kehtiv sõnastus ja filiaali formaalne registreerimine tagab õigusselguse teenuse osutamise vabaduse alusel tegutsemise ja asutamisevabaduse alusel piiriülese teenuse osutamisel. Kehtiv sõnastus annab selge tegevusjuhise ega loo ebaselgeid ärimudeleid. Muudatuse korral hägustuvad tegevuse ja järelevalve konkreetsus ja piirid. Hetkel kehtiv selgus lihtsustab järelevalve teostamist, aga ka klientidel teenusepakkuja valikut ja oma õiguste teostamist. Samuti lihtsustab kehtiv regulatsioon haldusmenetluses dokumendi kättoimetamist, kuna võimaldab selle saata äriühingu äriregistrisse kantud elektronposti aadressil (HMS § 27 lõige 2 punkt 3). Samuti märgib Finantsinspeksioon, et filiaali asutamine on vajalik filiaalile registrikoodi saamiseks, mille avaldamise	Selgitatud	Nõustume, et kehtiva seaduse sõnastus on õigusselgem, kuid meie hinnangul ei pruugi see olla kooskõlas Solventsus II direktiiviga. Käesoleva muudatuse aluseks oli Finantsinspeksiooni enda ettepanek. Nimelt esitas Finantsinspeksioon 18.12.2025 rahandusministrile kirja nr 4.12-2/8010 „Ettepanekud vähendada finantssektori halduskoormust“¹. Kirja lisas 2 on esitatud turuosaliste ettepanekud halduskoormuse vähendamiseks. Ettepanek number 22: „one large issue is related to the fact that we need to have a branch in Estonia. It should be compliant just to operate cross border as we do in other markets such as Lithuania.“ Sinna juurde oli esitatud Finantsinspeksiooni ettepanek turuosaliste ettepanekule number 22, mis oli järgmine: „Ettepanek RM-ile muuta KindITS § 36 lg 2 ja KindITS § 24 lg 6. Sõnastuse muutmisel saab lähtuda direktiivi

¹ [Rahandusministeeriumi avalik dokumendiregister](#)

	kohustus tuleb Finantsinspeksioonil Rahandusministri määruse „Finantsinspeksiooni veebilehel andmete avalikustamise ulatus ja kord“ § 6 lõike 1 punktist 2. Praktikas on ka Läti ja Leedu järelevalveasutused kiitnud Eesti kehtivat regulatsiooni, mis tagab hea õigusselguse teenuse osutamise viisi määratlemisel. Kehtiva KindlITS vastav regulatsioon ei ole Finantsinspeksiooni hinnangul ka vastuolus Solventsus II regulatsiooniga. Eeltoodust tulenevalt on Finantsinspeksiooni ettepanek jätta muudatus sellisel kujul sisse viimata.		sõnastusest. Direktiiv 2009/138/EL art 146 lg 2 II lause: <i>Kindlustusandja pidevat kohalolekut liikmesriigi territooriumil käsitletakse samal viisil nagu filiaali, isegi kui see kohalolek ei võta filiaali kuju, vaid seisneb ainult kontoris, mida haldab kindlustusandja enda personal või isik, kes on sõltumatu, kuid kellel on pidev volitus tegutseda kindlustusandja nimel esindajana.</i>“ Seletuskirja lisas on esitatud 14 liikmesriigi ülevaade selle kohta, kuidas nad on vastava direktiivi sätte oma õigusesse ülevõtmine. Ükski seletuskirjas esitatud liikmesriik ei nõua filiaali asutamist.
9. FI	2. Eelnõu punktiga 9 täiendatakse KindlITS § 179 lõikega 5, mille kohaselt vahendaja kohustusliku vastutuskindlustuslepingu sõlmimise kohustust ei ole kindlustusmaakleri agendil. Tema poolt kahju tekitamise eest vastutab kahjustatud isiku ees kindlustusmaakler, kelle esindajana kindlustusmaakleri agent tegutses. Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et selle sätte puhul tuleb arvestada, et kindlustusmaakleril puuduvad kapitalinõuded ja seetõttu ei ole siin kohane rakendada kindlustusandja ja tema agendi vastutuse analoogiat. Kindlustusmaakleril ei pruugi olla vahendeid kahju hüvitamiseks. Kindlustusmaakleri vastutuse tagatiseks on tema vastutuskindlustusleping. Arvestades, et kindlustusmaakleri agent on eraldiseisev isik, puudub veendumus, et kindlustusmaakleri vastutuskindlustusleping katab ka kolmanda isiku vastutuse. Seetõttu teeme ettepaneku näha KindlITS § 179 lõikes 5 ette kindlustusmaakleri kohustus sõlmida oma vastutuskindlustusleping tingimusega, et see hõlmab ka tema kõigi agentide tegevust.	Selgitatud	Tõepoolest, § 179 lõike 5 kohaselt vastutab kindlustusmaakleri agendi poolt kahju tekitamise ees kindlustusmaakler, kelle <u>esindajana</u> kindlustusmaakleri agent tegutses. KindlITS § 179 lõike 1 punkti 1 kohaselt peab kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise tagamiseks sõlmima vahendaja kohustusliku vastutuskindlustuslepingu, sealjuures on üheks tingimuseks, et kindlustusjuhtumiks on vahendaja või <u>tema esindaja</u> poolt kindlustuse turustamisest tuleneva kohustuse rikkumisega varalise kahju tekitamine turustatud kindlustuslepingu järgsele kindlustusvõtjale, kindlustatule või soodustatud isikule. Seega on meie hinnangul vastutuskindlustuslepinguga juba kaetud ka kindlustusmaakleri esindaja (kindlustusmaakleri agendi) tegevused.
10. FI	3. Finantsinspeksioon juhib tähelepanu, et eelnõu punkti 16 sõnastus seletuskirjas (lehekülg 8) vajab üle vaatamist. Hetkel on kirjas: „Muudatuse olema võimalus kontrollida ka juriidilise isiku tausta...“.	Arvestatud	
11. FI	4. Finantsinspeksioon juhib ka tähelepanu, et eelnõu punkti 20 sõnastus seletuskirjas (lehekülg 9) vajab üle vaatamist. Hetkel on kirjas: „Lõike 1 kohaselt kannab kindlustusmaakleri agendi kannab vahendajate nimekirja kindlustusmaakler, keda ta esindab.“.	Arvestatud	

EESTI KINDLUSTUSMAAKLERITE LIIT			
12. EKML	EKML sooviks siinjuures esitada üldised argumendid, miks EKML toetab antud Eelnõud ja miks see on hea kindlustust ostvatele klientidele/kindlustusvõtjatele. EKML'e teadaolevalt ei analüüsitud Kindlustuse turustamise direktiivi (edaspidi IDD) ülevõtmisel 2018.a, IDD art 3 p 1 ehk nn. maakleri agendi ülevõtmise võimalust ehkki direktiiv sellise võimaluse selgesõnaliselt andis. Antud võimaluse, mitte ülevõtmine tähendas, et nt. sõidukite müügiga tegelev kindlustusandja, sai koos sõidukiga kaasa müüa kindlustust, tegutsedes ühe kindlustusandja kindlustusagendina. EKML saab kindlas kõneviisis väita, et ka tavapäraste sõidukite näitel võivad kindlustusmaksed erineda kindlustusseltside lõikes kuni 2 korda ehk ainuüksi konkurentsi tekkimine, läbi võrdleva teenuse pakkumise võimaluse, säästaks klientidele olulisel määral rahalisi vahendeid. Potentsiaalseks sihtrühmaks, kes soovivad ühe kindlustusandja agendi mudelist, liikuda maakleri võrdleva teenuse pakujaks oleks kõik ettevõtted, kes väähindavad kindlustuslahenduste pakkumusega enda poolt pakutavaid tooteid või teenuseid nt. sõidukite müügiga tegelevad ettevõtted, liisingettevõtted, elektroonikakaupade müüjad, reisibürood jms. Eelnõuga pakutud maakleri agendi lahendus võimaldab kõrvaldada ka eeldatava turutõrke tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse valdkonnas, kus erinevad tervishoiuteenuse osutajate erialaliidud oleksid väga huvitatud oma liikmetele kohustusliku vastutuskindlustuse vahendamisest, maakleri agendina, kas siis erinevate Eesti kindlustusandjate võrdlevate pakkumustena või kaasates ka piiriüleseid kindlustusandjaid. Ehk nn. maakleri agendi mudel võimaldab suurendada mitte ainult konkurentsi Eestis tegutsevate kindlustusandjate vahel, vaid suurendada kliendi/tarbija vaates konkurentsi ka teiste EL põhiste kindlustusandjatega, liikides, kus Eesti kindlustusandjate poolne kindlustuslahenduste pakkumine on piiratud. Õiguslikus vaates on Eelnõu suurimaks positiivseks mõjuks regulatiivse arbitraaži kaotamine, mis väljendub selles, et IDD art 3 sätestatud võimalus saab ka Eesti õigusesse ülevõetud ja Eesti kliendid saavad seeläbi parema juurdepääsu kliendi kindlustusvajadusest lähtuvale kindlustuse turustamisele. Tegemist ei oleks Eesti erisusega IDD rakendamisel vaid sellega saaks kliendid juurdepääsu lahendusele, millist saavad kasutada enamik Euroopa Liidu kodanikest, kuna teised EL liikmesriigid on selle IDD võimaluse juba üle võtnud.	Arvestatud	Tegemist on seadusemuudatust toetava märkusega, mis ei eelda eelnõu muutmist.

	Kuivõrd nn. maakleri agendi vaates suureneb formaalselt Finantsinspektsiooni järelevalve all olevate subjektide arv, siis sooviksime esitada enda seisukoha ka võimaliku järelevalve koormuse kasvu osas. EKML on seisukohal, et Finantsinspektsiooni koormus järelevalve teostamisel nn. maakleri agendi üle, suureneb minimaalselt ja seda kahel peamisel põhjusel. Finantsinspektsioon teostab agentide üle järelevalvet mitte otse vaid läbi kindlustusandjate, maakleri näitel, siis läbi kindlustusmaakleri. Ehk kui Finantsinspektsioon saab käesoleval ajal hakkama üle 1000 kindlustusandja agendi järelevalvega, siis kindlasti saab ta hakkama ka 40 kindlustusmaakleri lisanduvate potentsiaalsete agentidega. Teiseks põhjuseks on juba alates 01.10.2018 rakendunud KindlTS § 178 lg 1 sätestatud kohutus, millise kohaselt vahendaja nimel otseselt kindlustuse turustamisega tegeleval füüsilisel isikul ja vahendaja juhatuse liikmel peavad olema oma tegevuse ulatusele vastavad kindlustusalased teadmised ja finantsalane kompetentsus. Finantsinspektsioon teostab juba aastaid kindlustusmaaklerite riskipõhist järelevalvet, millise üks fookus on ka kindlustusmaaklerite sisemised koolitusprotsessid ja korrad, KindlTS § 178 täitmiseks. Usume, et kindlustusmaaklerite senist suutlikkust oma töötajate teadmiste tagamisel kajastab ka Finantsinspektsiooni aastaraamatus avaldatav kliendikaebuste arv kindlustusmaaklerite tegevuse peale, mis on pea olematu st. 2024.a 0 kaebust ja 2023.a 1 kaebus. Üldiste Eelnõud toetavate argumentide kokkuvõtteks. Eelnõuga võetaks Eesti õigusesse üle IDD art 3 sätestatud nn. maakleri agendi regulatsiooni nagu seda on teinud enamus EL liikmeriike, seeläbi kõrvaldub regulatiivne arbitraaž, mis piirab sarnastel alustel kindlustustoodete pakkumist erinevate kindlustuste turustajate vahel ja mis veelgi olulisem, klientide jaoks suureneb kindlustustoodete kättesaadavus tingimuste ja hindade võrdluses ning klientidel tekkib lihtsam juurdepääs nende huvisid esindava kindlustuse turustaja (maakleri) teenusele versus agendikanal. Finantsinspektsiooni järelevalve koormus ei kasva märkimisväärselt, sest eksisteerib juba paika loksunud agentide järelevalve mudel, mis hõlmab mh. kindlustuse turustamiseks vajalike teadmiste piisavuse hindamist.		
13. EKML	Eelnõu osas sooviksime teha ühe konkreetse ettepaneku. Eelnõus sisaldub ettepanek: paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: <i>„(2) Kui välisriigi kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb Eestis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, käsitatakse sellist tegevust välisriigi kindlustusandja filiaali tegevusena, sealjuures juhul, kui Eestis filiaali ei asutata. Sellise tegevuse korral</i>	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud.

	<i>peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides välisriigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes kohalduvaid nõudeid.“;</i> EKML on seisukohal, et selline sõnastus ei vasta küsimusele, milliseid nõudeid seda „nagu filiaal“ peab siis KindITS järgima ja kas Finantsinspeksioon registreerib sellise filiaali enda poolt hallatavas turuosaliste registris. Kindlustusmaakleri jaoks on oluline seda teada, kuivõrd sellel Finantsinspeksiooni registril on väga selge õiguslik tähendus määratlemaks, kas isikul on Eestis asuva kindlustusriski osas teenuse pakkumise õigus või mitte. EKML palub selles osas Eelnõu vastavat sätet täpsustada, et tagada seaduse rakendamise õiguskindlus.		
--	--	--	--

FINANCEESTONIA			
14. FE	FinanceEstonia toetab eelnõud, kuivõrd kindlustuse turustamise direktiivi 2016/97 (IDD) art 3 ülevõtmisega kõrvaldatakse regulatiivne arbitraaz võrrelduna enamike teiste EL liikmeriikidega kus nn. maakleri agendi tegevus on siseriiklikusse õigusesse üle võetud. Oleme seisukohal, et nn. kindlustusmaakleri agendi registreerimise võimalus on hea Eestis tegutsevatele kindlustusmaaklerettevõtetele, andes neile seeläbi võimaluse konkureerida võrdsetel alustel teise EL liikmeriikide kindlustusmaaklerettevõtetega. Aga veelgi suurem on eelnõu mõju kliendile, kuivõrd maakleri agendi registreerimise võimalus annab kliendile parema juurdepääsu kliendi huvidest lähtuval võrdlevale kindlustusmaakleri teenusele, mis omakorda suurendab konkurentsi Eestis tegutsevate kindlustuse turustajate vahel. Suurem konkurents tähendab juba vaikimisi klientidele paremaid tingimusi ja hinda.		Tegemist on sissejuhatava märkusega. Võtame teadmiseks.
	Samas on meil siiski mõned konkreetsed ettepanekud eelnõule, tagamaks selle paremat õigusselgust. Meie ettepanekud on alljärgnevad:		
15. FE	1. Välisriigi kindlustusandja esindamise nõuded paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „(2) Kui välisriigi kindlustusandjat alaliselt esindama volitatud isik tegeleb Eestis püsivalt kindlustusagendi tegevuse või kindlustustegevusega, käsitatakse sellist tegevust välisriigi kindlustusandja filiaali tegevusena, sealjuures juhul, kui Eestis filiaali ei asutata. Sellise tegevuse korral peab kindlustusandja järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides välisriigi kindlustusandja Eesti filiaali suhtes kohalduvaid nõudeid.“ Kuivõrd eelnõu sõnastus on küllalt üldine, see tähendab, et eelnõu tekst ei täpsusta, millised nõudeid tuleb järgida juhul, kui filiaali asutamise (korporatiivõiguslikku) kohustust ei ole, oleks asjakohane ja tervitatav vähemalt eelnõu seletuskirja tasandil, millised on need KindITS seaduse sätted, mida peab	Arvestatud	Seletuskirja on täiendatud.

	oma tegevuses järgima isik, kes tegutseb filiaalinõuete kohaldumisasalas, kuid kes ei ole kohustatud filiaali asutama. Teine aspekt, mis vajaks eelnõu vastava sätte puhul täpsustamist, on asjaolu, kas selline subjekt kantakse Finantsinspektsiooni poolt peetavasse registrisse. Seda eelkõige põhjusel, et Finantsinspektsiooni poolt peetaval registril on väga selge õiguslik tähendus määratlemaks, kas isikul on Eestis asuva kindlustusriski osas teenuse pakkumise õigus või mitte. Seega palume eelnõu autoritel täiendavalt kaaluda vastavate täpsuste lisamist kas eelnõusse või eelnõu seletuskirja.		
16. FE	2. Kindlustusmaakleri tegevuse kooskõla KindITS § 182 juhul, kui maakler kasutab kindlustuse vahendamiseks agenti KindITS § 182 lg-d 7 ja 8 näevad ette piirangud kindlustusmaakleri tegevusele seoses kindlustusvahenduse edasiandmisega (lg 7) ja kolmanda isiku abi kasutamiseks seoses kindlustuse vahendamise (lg 8). Muudatusettepaneku kohaselt tekiks kindlustusmaakleril õigus oma kindlustusvahenduse tegevus sisuliselt edasi anda agendile (kellel on õigus maakleri nimel välja selgitada kliendi kindlustushuvi ning pakkuda talle muid kindlustusmaaklerlusega seotud teenuseid). Sellisel juhul satuks kindlustusmaakleri tegevus hetkel kehtiva seaduse kohaselt aga vastuollu KindITS § 182 lg-s 7 sätestatud piiranguga („Kindlustuse turustamist ei või edasi anda“). Kuivõrd eelnõuga ei ole muudetud KindITS § 182 lg-t 7, siis puudub õigusselgus, kas maakleri poolt agendi kasutamine ja läbi agendi teenuse pakkumine, on käsitletavad kindlustuse turustamise edasiandmisena või mitte. Seoses kindlustusmaakleri agendi kui eraldiseisva kindlustusvahendaja võimaldamisega oleks meie hinnangul tarvilik muuta ning õigusselguse huvides täpsustada KindITS § 182 lg-s 7 sätestatud piirangu sõnastust viisil, et see lubaks selgelt kindlustusmaakleril oma kindlustusvahenduse tegevus edasi anda enda agendile, kindlustusmaakleril oma kindlustusturustamise tegevuses kasutada agenti ning sellise turustusvahenduse kasutamine ei viiks kindlustusmaaklerit vastuollu seadusest tuleneva tegevuse edasiandmise keeluga.	Arvestatud	
17. FE	3. Kindlustusmaakleri agendi definitsioon Paragrahvi 174 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses: „(1) Kindlustusmaakleri agent on isik, kelle peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine, kuid kes tegeleb kindlustusmaakleri nimel ja arvel kindlustuse turustamisega eesmärgiga soovitada ja vahendada kliendile sõltumatu analüüsi alusel kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele.“ Eelnõu kohaselt on kindlustusmaakleri agent isik, kelle peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine, kuid kes tegeleb kindlustusmaakleri nimel ja arvel kindlustuse turustamisega eesmärgiga soovitada ja vahendada kliendile	Mitte arvestatud	Eelnõu lähtekohaks on kõrvaldada turutõrge, mille tõttu ei saa ettevõtjad pakkuda oma põhitoote-teenuse juurde mitme kindlustusandja pakkumisi. Leiame, et olukord, kus kindlustusmaakler kasutab agenti, kelle põhitegevus on samuti kindlustuse turustamine, ei anna sisulist lisaväärtust võrreldes

	sõltumatu analüüsi alusel kindlustuslepingut, mis vastab kõige paremini kliendi kindlustushuvile ja nõudmistele. Eelnõust ega eelnõu seletuskirjast ei selgu, miks on maakleri agendi mõistesse sisse toodud tingimus, et maakleri agendi peamine tegevusala ei tohi olla kindlustuse turustamine. Võrdluseks võimaldab kehtiv KindITS kindlustusagendil tegutseda mõlemal juhul: (i) juhul, kui kindlustuse turustamise näol on tegemist tema peamise tegevusalaga; kui ka (ii) juhul, kui tegemist ei ole kindlustusagendi peamise tegevusalaga. Kindlustusagendi puhul saab hetkel kehtiva KindITS kohaselt nimetatud vahetegu määravaks üksnes juhul, kui kindlustusagent soovib tegutseda KindITS §-s 175 sätestatud erirežiimi alusel (vt. täiendavalt all). Sama seaduse raames ühetaolise käsitluse jätkamine olemuselt sarnaste subjektide definitsioonides oleks mõistlik ja eeldatav ning ettepanekuga tehtud eristamine sarnaste subjektide definitsioonide käsitlemisel ei näi olevat põhjendatud.		olukorraga, kus vastav isik tegutseb iseseisva kindlustusmaaklerina. Kui isik tegeleb püsivalt ja põhitegevusena kindlustusvahendusega, täidab ta sisuliselt samu funktsioone nagu maakler, mistõttu on põhjendatud, et ta alluks ka samaväärsele regulatiivsele raamistikule iseseisva turuosalisena, mitte maakleri agendina. Peame põhjendatuks säilitada eelnõus tingimus, et kindlustusmaakleri agendi peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine.
	Muuhulgas tekitab „peamine tegevusala ei ole kindlustuse turustamine“ tingimuse kasutamine kindlustusmaakleri agendi legaaldifinitsioonis mõningase ebaselguse ning viitab, et tegemist oleks justkui üksnes KindITS § 175 kohaldamisalasse jääva vahendajaga. Samas, tõlgendades eelnõu teksti tervikuna, võib järeldada, et kindlustusmaakleri agent on kindlustusvahendaja, kes ei pea tegutsema tingimata KindITS §-ga 175 loodud raamistikus. Seda enam, et KindITS §-i 175 täiendatakse ka lõikega 1², mis loob kindlustusmaakleri agendi tegevusele eraldiseisva ekvivalendi kindlustusagendi sarnasele tegevusele, mis peab vastama KindITS § 175 lg 1 punktides 1-6 sätestatud tingimustele (neist esimene tingimus on, et kindlustuse turustamine ei ole kindlustusagendi peamine tegevusala). Seega sätestaks eelnõu kohaselt nii kindlustusmaakleri agendi definitsioon tervikuna, kui ka KindITS § 175 erirežiimi kohaldumise üks eeldus (vastavalt eelnõu § 175 lg-e 1²), et kindlustuse turustamine ei tohi olla kindlustusmaakleri agendi peamine tegevusala. Eeltoodust johtuvalt palume eelnõu autoritel täiendavalt kaaluda kindlustusmaakleri agendi tegevuse piiramise tarvilikkust ja vajalikkust juhtudel, mil kindlustuse turustamine ei ole kindlustusmaakleri agendi peamine tegevusala. Põhjendatud oleks nende käsitlemine ühetaoliselt kindlustusandja agentidega.	Selgitatud	Selgitame, et eelnõuga ei piirata kindlustusmaakleri agendi tegevust üksnes kindlustustegevuse seadus § 175 kohaldamisalasse jäävate juhtudega. Kui kindlustusmaakleri agent vastab kõikidele § 175 lõike 1 punktis 1-6 sätestatud tingimustele, siis see tähendab üksnes, et tema suhtes kohalduvad viidatud sätted. Kui ta ei vasta kõikidele tingimustele, kohaldub seadus täies ulatus. 1. Tingimus, et turustamine ei ole peamine tegevusala – õigus olla kindlustusmaakleri agent. 2. Kõik § 175 lõike 1 tingimused täidetud – see kindlustusmaakleri agent kuulub erirežiimi all.

EESTI KINDLUSTUSSELTSIDE LIIT			
18. EKsL	Eesti Kindlustusseltside Liit (EKsL) seisab kindlustussektori maine ja usaldusväärsuse eest. Meile on oluline, et kindlustussektori turuosaliste kohustused ja vastutus oleksid selgelt määratletud ning et neid mõistetakse ühtemoodi nii regulaatori, järelevalve, turuosaliste kui ka klientide poolt. Praegune kindlustusturustuse arhitektuur ja regulatsioon toetavad neid eesmärke tervikuna hästi.		Tegemist on sissejuhatava selgitusega. Teadmiseks võetud.

	Samas näitab praktika, et ka selge regulatsiooni olemasolul on klientidel sageli keeruline mõista, kas kindlustusleping sõlmitakse kindlustusandja või kindlustusmaakleri vahendusel, kusjuures sageli peetakse kindlustusandjaks hoopis kindlustusmaaklerit. See tekitab klientides ebakindlust ja võib vähendada usaldust nii teenusepakkujate kui ka kogu kindlustusturu vastu, eriti olukordades, kus rollide ja vastutuse jaotus ei ole nende jaoks piisavalt arusaadav. Leiame, et turustaja poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaam ja sisuturundus, peab olema õiglane, selge ega tohi olla eksitav.		
	Eeltoodud seisukohtadest lähtudes esitame täiendavad ettepanekud kõnealuse olukorra lahendamiseks, eelkõige kindlustusturu osaliste rolliselguse tugevdamiseks.		
19. EKsL	1. Kindlustusmaakleri agent Kindlustusturu selguse ja usaldusvääruse seisukohalt ei pea EKsL põhjendatuks nn maakleri-agendi kontseptsiooni lisandumist kindlustusturule. Kahe võlaõigusseaduses (VÕS) reguleeritud, oma olemuselt erineva ja osaliselt vastandliku käsundus- ja vahendustegevuse liigi ühendamine ühte rolli hägustab senist selget regulatiivset raamistikku. Tuletame meelde, et kehtiv lahendus, mille kohaselt ei ole kindlustuse turustamise edasiandmine lubatud (KindlITS § 182 lg 7), kujunes välja varasemate praktiliste probleemide pinnalt. Nendele juhtisid tähelepanu nii tarbijakaitseasutused kui ka turuosalised. Probleemsed olid mh olukorrad, kus samad isikud või ettevõtted tegutsesid paralleelselt nii agendi kui ka maakleri rollis (nt kaubandusettevõtete kindlustuslahendused, tanklaketid, liisinguskeemid, hulgimaaklerlus). Kuigi kehtiv õigus sisaldab selget keeldu kindlustuse turustamise edasiandmiseks ja piiranguid kolmanda isiku kasutamiseks turustamisel (käsundi täitmisel), on meile teadaolevalt seda nõuet praktikas ka eiratud.¹ Sellest ei saa aga järeldada, et senine ebaseaduslik praktika tuleks legaliseerida. Vastupidi, tähelepanu tuleks suunata kehtiva õiguse täitmisele, järelevalve tõhustamisele ning vajadusel rikkumiste koosseisu täpsustamisele ja sanktsioonide karmistamisele. Leiame, et enne sellise põhimõttelise muudatuse kaalumist peaks sellele eelnema põhjalik õigusvõrdlev analüüs. Euroopa Liidu kindlustusturustuse direktiiv (IDD) pakub mitmeid alternatiivseid lahendusi, mida ei ole piisavalt analüüsitud. Näiteks võimaldab direktiiv tegutseda multiagendi vormis ning pakkuda konkureerivate kindlustusandjate tooteid, samuti ei nõua see alati maaklerilt sõltumatu analüüsi teostamist.² Samuti tuleks hinnata võimalust lubada tegevuse edasiandmist kõrvalvahendajale käsundiandja nõusolekul, nagu see on üldiselt lubatud käsundussuhetes. Kuigi mõnes liikmesriigis on maakleril lubatud kasutada kõrvalvahendajaid, on sellised lahendused reeglina seotud täiendavate piirangutega. Näiteks on Läti regulatsioonis sätestatud, et kuigi maakler võib kasutada teisi vahendajaid, ei ole kõrvalvahendajal õigust anda kliendile soovitusi ega	Selgitatud	Kavandatav regulatsioon lähtub eesmärgist võimaldada kindlustusmaakleril kasutada kindlustuse turustamisel teist kindlustusvahendajat. Tegemist ei ole piiranguteta turustamise edasiandmise lubamisega, vaid reguleeritud mudeliga, mille puhul jääb vastutus kliendi ees ja regulatiivsete nõuete täitmise eest kindlustusmaaklerile. Eelnõu ei võimalda kasutada kindlustusturustuses isikuid, kes ei vasta kindlustusvahendajatele kehtestatud nõuetele. Vastupidi, eelnõu eesmärk on tuua praktikas esinevad koostöömudelid selgemasse regulatiivsesse raamistikku ning tagada nende üle parem õiguslik selgus ja järelevalve. Regulatsiooni eesmärk ei ole võimaldada maakleri sõltumatu analüüsi delegeerimist piiramata ulatuses, vaid sätestada tingimused, mille alusel võib maakler kasutada teise nõuetekohaselt registreeritud vahendaja abi.

	teostada sõltumatut analüüsi.³ Sarnased piirangud kehtivad ka Saksamaal. Seega ei ole tegemist võrreldava ega lihtsasti ülekantava lahendusega. Kindlustusmaakleri teenus eeldab sõltumatut analüüsi ning kõrget professionaalset taset, sealhulgas pädevust, hoolsust ja ettenägelikkust. Sellise teenuse osutamist ei ole põhjendatud delegeerida kõrvaltegevusena tegutsevatele isikutele. Ka kehtiva seaduse seletuskirjas on rõhutatud, et maakleri ja agendi põhitegevuste edasiandmine muudaks vahendaja institutsiooni sisuliselt tühjaks. Samuti ei ole põhjendatud väide, et kehtiv regulatsioon piiraks klientide juurdepääsu maaklerteenusele. Klientidel on juba praegu võimalik valida nii kindlustusmaakleri või kindlustusagendi vahendusel sõlmitav leping kui ka otse kindlustusandjaga sõlmitav leping. Piirang puudutab üksnes maakleri ja agendi võimalust anda turustamine edasi (KIndITS § 182 lg 7) ja piirab maakleri õigust kasutada turustamisel kolmanda isiku abi, kes ei vasta kindlustusvahendajale kehtestatud nõuetele (KIndITS § 182 lg 8). Praegusel kujul jääb ettepanek ebaselgeks ning ei ole arusaadav, millist tegelikku probleemi sellega lahendada soovitakse. EKsL-i hinnangul ei ole turul tuvastatav sellist laadi süsteemset probleemi, mis õigustaks nii põhimõttelist muudatust. Vastupidi, kavandatav muudatus muudaks senise loogilise ja selge õigusliku raamistiku keerukamaks ning raskemini mõistetavaks, ilma et sellega kaasneks selge ühiskondlik kasu. Olgu öeldud, et agendi kasutamine kindlustusmaakleri lepingute sõlmimiseks on tänagi lubatud. Kokkuvõttes ei toeta EKsL muudatusettepanekut.		
	Alljärgnevalt esitame normitehnilised märkused:		
20. EKsL	Loobuda termini „kindlustusmaakleri agent“ kasutamisest. Tegemist on eksitava ja turustajate rolliselgust veelgi hägustava terminiga. „Kindlustusmaakleri agent“ viitab justkui sellele, et kindlustusmaakleri ja tema käsundisaaja (agent) vahel on agendisuhe ja agendileping (VÕS § 670) ka kindlustusturustusega seoses. Agendilepingu iseloomulik tunnus on püsiv iseseisev lepingute sõlmimine või vahendamine teise isiku nimel ja huvides.⁴ Nn „kindlustusmaakleri agent“ saaks olla VÕS-i järgi kindlustusmaakleri agent üksnes kindlustusmaaklerteenuse pakkumisel ja maaklerlepingu sõlmimisel, kuid ta ei saa seda olla agent turustamisega seoses ja kindlustuslepingu sõlmimisel, sest maakler ei ole ise kindlustuslepingu pool. Oluline on see, et kindlustusagendiks saab olla üksnes püsivalt kindlustusandja poolt kindlustuslepinguid vahendama või sõlmima volitatud agent (kindlustusagent). „Maakleri-agendi“ puhul on aga tegemist kolmanda isikuga, kelle abi kasutab maakler käsundi täitmisel (VÕS § 622 2 ls), kelle eest maakler vastutaks ka TsÜS § 132 lg 2 alusel ja eelnõu sätete alusel.⁵ Kuna Eesti õiguses kasutatakse sel puhul terminit „alltöövõtja“, „allüürnik“ jne, siis oleks põhjendatud uue termini „allmaakler“ kasutusele võtmine, mis peegeldaks paremini selle õiguslikku sisu.	Arvestatud	Eelnõus on termin „kindlustusmaakleri agent“ asendatud terminiga „kindlustusmaakleri esindaja“. Leiame, et pakutud alternatiiv „allmaakler“ võib olla eksitavam, kuna see viitab iseseisvale maaklertegevusele või maaklerteenuse osutamisele. Käesoleval juhul ei ole tegemist iseseisva maakleriga, vaid isikuga, keda maakler kasutab oma tegevuses ning kelle eest ta vastutab.

21. EKsL	2. Lisatavat § 175 lg 1 ¹ tuleks täiendada ka KindITS § 180 lg- ga 1 ja 2.	Arvestatud	§ 175 lg lõike 1 ¹ täiendamise asemel on täiendatud §-i 180 uue lõikega 5.
22. EKsL	3. KindITS § 179 lg 5 2 ls: maakleri ja allmaakleri solidaarvastutust käsundiandja eest ei tohiks välistada. Esineb olukordasid, kus maaklerlepingu rikkumisest tulenev täitmise nõue on otstarbekas maksma panna hoopis allmaakleri vastu, kes sageli on maaklerist käibelt ja kasumilt hoopis suurem ettevõtja (nt maaklerleping lõpeb VÕS § 472 või 473 tõttu; vastutuskindlustuse leping on sõlmitud Bulgaaria kindlustusandjaga, vms).	Selgitatud	Eelnõu lähtub põhimõttest, et kindlustusmaakler vastutab oma tegevuses ning tema nimel tegutsevate isikute (sh esindaja) tegevuse eest kliendi ees, sõltumata allhankeahela ülesehitusest. Säte ei välista esindaja võimalikku vastutust muudel alustel, sh võlaõigusseaduse üldsätete alusel. Eelnõu eesmärk on eelkõige tagada, et kliendil oleks selge, et kindlustusmaakler vastutab ka edasi antud tegevuse eest. Solidaarvastutuse automaatne kehtestamine maakleri ja esindaja vahel ei ole eelnõu raames vajalik ega süsteemselt põhjendatud, kuivõrd kliendi kaitse on tagatud läbi maakleri vastutuse ning temale kehtestatud kutsealase vastutuskindlustuse nõude.
23. EKsL	4. KindITS § 192 ¹ tuleks eelnõust välja jätta. Allmaakler tegutseb kindlustusmaakleri esindajana ja talle kohalduvad üldjuhul samad nõuded esindatavaga. Nõuete dubleerimine on asjakohatu ja pigem segadust tekitav. Seaduses tuleks esitada ainult täiendavad nõuded, nt tuleks klienti lisaks maaklertasule teavitada ka tasust, mida maksab allmaaklerile maakler.	Mitte arvestatud	Leiame, et konkreetne nimikiri lepingu sõlmimise eelsetest tegevustest ja teabest on õigusselgem.
24. EKsL	5. Sobivusmenetluse raames tuleks seaduses rõhutada, et maakler peaks täiendavalt hindama, kas allmaakleril ja tema juures otseselt turustamisega tegeleval isikul on põhitegevuse kõrvalt piisavalt aega turustusega tegeleda ja hindama KindITS § 182 lg 8 ja lg 1 eelduste esinemist allmaakleri kasutamisel.	Mitte arvestatud	Leiame, et sobivusnõuete hindamisel tuleb kindlustusmaakleril juba kehtivate üldiste hoolsus- ja juhtimiskohustuste raames veenduda, et tema esindajal on olemas nõuetekohaseks kindlustuse turustuseks vajalik pädevus, organisatsiooniline suutlikkus ja võime oma ülesandeid nõuetekohaselt täita. „Piisava aja“ hindamine oleks seejuures olemuslikult subjektiivne ja raskesti kontrollitav kriteerium. Kindlustusmaakler saab vahendajate nimekirja kanda üksnes sellise esindaja, kelle puhul maakler on veendunud, et esindaja täidab seadusest tulenevaid nõudeid

			nõuetekohaselt, sealjuures tal on piisavalt aega, et selgitada välja kliendi kindlustusvajadused ja nõudmised ning soovitada talle sobivat kindlustuslepingut. Kui kindlustusmaakleri ei suuda seda tagada, rikub ta ise KindITS-ist tulenevaid nõudeid, mis võib halvimal juhul viia selleni, et maakler tuleb vahendajate nimekirjast kustutada.
25. EKsL	2. IDD art 17 lg 2 nõuete ülevõtmine Teeme ettepaneku täiendada KindITS-st selliselt, et selles sätestataks selgesõnaliselt kindlustusturustuse üldpõhimõttena nõue, mille kohaselt kogu klientidele või potentsiaalsetele klientidele suunatud teave, sealhulgas reklaam, peab olema õiglane, selge ja mitteeksitav ning reklaam peab olema selgelt sellisena äratuntav. IDD artikli 17 lõikes 2 sisalduva üldpõhimõtte kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et kogu kindlustusturustuse raames esitatav teave, sealhulgas reklaam, on õiglane, selge ja mitteeksitav ning reklaam on selgelt äratuntav. Direktiivi põhjendused (eelkõige põhjenduspunktid 46 ja 47) rõhutavad tarbija kaitse kõrget taset, läbipaistvust ning vajadust, et klient mõistaks turustaja rolli ja võimalikke huvide konflikte. Meil on see säte üle võetud eelkõige RekS-is⁶ ja turunduse kontekstis, kuid on jäänud tähelepanuta, et see peaks hõlmama mistahes KindITS alusel kindlustusvõtjale edastatavat teavet, sh digitaalsete turustuslahenduste ülesehitust. Seega pole Eestis see IDD üks kandvamaid põhimõtteid üheselt ja selgelt üle võetud, mis ei taga kindlustusturustuse kontekstis direktiivi eesmärgipärast rakendamist. Praktikas esineb digitaalsete turustuslahendusi, kus tarbijale ei ole ilma olulise pingutuseta üheselt arusaadav, kas teenust osutab kindlustusmaakler, kindlustusagent või kindlustusandja. IDD art 17 lõikest 2 on tuletatav, et turustaja rolli avalikustamine peab olema proaktiivne, tagades tarbijale nn "staatuse selguse" ilma täiendava uurimistöeta. Lisaks on EIOPA ja teiste riikide järelevalved (sh BaFin) rõhutanud, et direktiivi artikli 17 lõike 2 kohaselt peab kogu turustusteave olema „õiglane, selge ja mitteeksitav“ ning hinnata tuleb tarbija tegeliku arusaadavuse alusel. Digitaalsed turustuskanalid ei tohi viia olukorrani, kus oluline teave on küll formaalselt kättesaadav, kuid praktikas tarbijale mitte tajutav. Ainult olukorras, kus esitatud teave on õiglane, selge ja mitteeksitav, saab klient teha teadliku valiku.	Selgitatud	Selgitame, et IDD artikli 17 lõige 2 ei ole üle võetud üksnes reklaamiseadusega, vaid seda tuleb vaadata koos KindITS-i teiste turustamise põhimõtetega. Alustuseks on kindlustusandja juhid ja töötajad kohustatud tegutsema nendelt oodatava ettenägelikkuse ja pädevusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, lähtudes kindlustusandja ja selle kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute huvidest (KindITS § 106 lg 6). Selle eelduseks on mh selle tagamine, et kliendile suunatud teave on õiglane, selge ja mitteeksitav. Teiseks peavad turustajad andma kliendile enne kindlustuslepingu sõlmimist asjakohast teavet ka turustaja enda kohta, sõltumata turustuskanalist (VÕS § 428 lg 1 p 1, KindITS § 192 lg 1 p 1, § 198 lg 2 p 2). Lisaks juhime tähelepanu, et KindITS §-is 254 on ette nähtud karistus enne kindlustuslepingu sõlmimist lepingu sõlmimise eelduseks oleva või kindlustusvõtjale kindlustuslepingu kehtivuse ajal kohustusliku teabe või selgituse esitamata jätmise või mittenõuetekohase esitamise

Teistes liikmesriikides on direktiivi artikli 17 nõuded integreeritud sektoriseadusesse, tagades turustaja rolli selge avalikustamise ja tarbija arusaadavuse ilma liigse pingutuseta. Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku lisada KindITS § X järgmise sõnastusega: <i>§ X. Kindlustusturustuse teabe üldpõhimõtted</i> <i>(1) Turustaja poolt klientidele või potentsiaalsetele klientidele esitatav teave peab olema õiglane, selge, mitteeksitav ning esitatud viisil, mis tagab teabe arusaadavuse ja läbipaistvuse.</i> <i>(2) Turustaja peab selgelt avaldama oma rolli ja pädevuse, nii et kindlustusvõtja saab ilma olulise pingutuseta üheselt aru, millise teenusega on tegu ja kas teenust osutab kindlustusmaakler, kindlustusagent või kindlustusandja.</i> <i>(3) Eeltoodud nõudeid kohaldatakse ka kindlustusteenuse või vahenduse reklaamile, mille kohaldatakse lisaks reklaamiseaduse nõudeid.</i> Selgitus Sätte eesmärk on IDD artikli 17 lõike 2 ülevõtmine meie õigusesse ja sisustamine. Praktikas tähendab see, et järelevalveasutus saab hinnata mitte ainult esitatud teabe sisu, vaid ka selle esitusviisi. Kui veebikeskkonna ülesehitus (disain, värvid, info hierarhia) on suunatud tarbija eksitamisele turustaja tegeliku rolli osas, on tegemist rikkumisega.	või ebaõige või eksitava teabe esitamise eest. Ka Finantsinspektsiooni juhendis on seda teemat käsitletud. „Nõuded kindlustuse turustamisele“ punkti 3.1.1. kohaselt peab „lepingus avalikustatud informatsioon olema <u>õige, täpne ja üheselt mõistetav</u>. Informatsioon ei tohi olla eksitava sisuga ning sealt ei tohi välja jääda ega puududa midagi, mis mõjutaks oluliselt informatsioonis esitatud andmete sisu, tähendust ja nendest arusaamist, lähtuvalt mõistlikkuse põhimõttest.“ Punkti 8.1 kohaselt „Kindlustusvahendaja poolt kliendile antav teave, sh reklaamimise eesmärgil esitatav teave, ei tohi olla eksitav. Eksitav teave on teave, mis loob või võib luua ebaõige ettekujutuse tegelikest asjaoludest. Kliendil peab olema lihtsalt mõistetav, millise kindlustusvahendaja teenust (kindlustusmaakler või kindlustusagent) ta kasutab ja kelle huvides vastav kindlustusvahendaja tegutseb.“. Samuti juhime tähelepanu, et EL-is menetletava Euroopa Komisjoni jaeinvestorite kaitse ettepaneku raames täiendatakse IDD artikli 17 teist lõiget uue lausega: <i>Marketing communications shall be clearly identifiable as such and shall clearly identify the insurance undertaking or insurance intermediary responsible for their content and distribution, regardless of whether the communication is made directly or indirectly by that insurance undertaking or insurance distributor.</i> Vastavad täpsustused tehakse seaduses EL õigusakti ülevõtmise raames.
---	---

26. EKsL	3. Kindlustussertifikaadi väljastamine poliisi asemel Oleme klientide telefonikõnede ja kirjalike pöördumiste põhjal täheldanud, et kindlustusvõtjad ei ole sageli teadlikud, millise kindlustusandjaga nad on liikluskindlustuse lepingu sõlminud, ning väidavad ekslikult, et nende kindlustusandjaks on hoopis kindlustusmaakler. Üheks juurpõhjuseks lisaks sellele, et meie õiguses pole korrektselt üle võetud IDD art 17 lõikes 2 sätestatu, on see, et kindlustusmaakler ei edasta kliendile kindlustusandja poolt temale väljastatud kindlustuspoliisi, mida võib samuti käsitleda kliendi eksitamisena. Praktikas väljastavad maaklerid seaduses nõutud kindlustuspoliisi asemel hoopis enda poolt koostatud sertifikaadi. VÕS § 434 näeb ette, et kindlustusandja peab kindlustusvõtjale väljastama enda poolt allkirjastatud dokumendi kindlustuslepingu sõlmimise kohta (poliis). Praktikas väljastavad kindlustusandjad poliisi kindlustusmaaklerile, kes seda aga oma kliendile ei edasta, vaid väljastab selle asemel kindlustussertifikaadi.⁷ Selline praktika on probleemne, kuna: ▪ sertifikaat ei vasta poliisi õiguslikele nõuetele ega ole tõend kindlustuslepingu sõlmimise kohta; ▪ sertifikaat ei vasta sageli VÕS § 434 nõuetele; ▪ sertifikaadil esitatakse eksitavat teavet (nt kindlustusmakse suurus, kahjujuhtumi käsitlemine); ▪ sõnastus erineb poliisist, nt poliisil esitatakse sageli eraldi kokkulepitud eritingimused, mistõttu on oluline, et need kajastuksid täpselt samas sõnastuses ka sertifikaadil; ▪ poliisi väljastamisega on seotud ka kindlustuskaitse ulatus ja kliendi poolt õiguskaitsevahendite kasutamine (vt nt § 436). ▪ sertifikaadil puudub info maaklerlepingu sõlmimise ja tasude kohta, mistõttu kannatab turu läbipaistvus. Oleks mõistlik, et kui maakler otsustab esitada kinnituskirja vahendatud kindlustuslepingu sõlmimise kohta oleks see ühtlasi kinnituskiri sõlmitud kindlustusmaaklerilepingu kohta. Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku kehtestada KindlTS-s selgesõnaline nõue, et juhul kui maakler edastab poliisi asemel või lisaks sellele muu dokumendi (nt sertifikaadi), peab see sisaldama VÕS § 434 andmeid ning täiendavat teavet sõlmitud maaklerlepingu ja tasude kohta. Alternatiivselt teeme ettepaneku sätestada <i>expressis verbis</i> vahendajale kohustus edastada alati kindlustusandja poolt väljastatud kindlustuspoliisi kliendile. Olgu öeldud, et selline kohustus võiks olla tuletatav ka kehtivast õigusest, kuid järelevalveliselt oleks vaja sõnaselget normi, millele osutada. § X. Kindlustusvõtjale edastatav dokument kindlustusmaakleri lepingu ja kindlustuslepingu sõlmimise kohta (1) Kui kindlustusmaakler edastab kindlustusvõtjale kindlustuslepingu kohta dokumendi, mis ei ole kindlustuspoliis, peavad sellel dokumendil olema märgitud vähemalt VÕS § 434 lõikes 2 nimetatud andmeid. (2) Lisaks lõikes 1 sätestatule peab dokument sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:	Selgitatud	Eelnõusse on lisatud VÕS täiendus, mille kohaselt tagab kindlustusvahendaja poliisi kättesaadavaks tegemise kindlustusvõtjale, kui kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvahendaja vahendusel. Sertifikaadi reguleerimisega seotud teema vajab põhjalikumat analüüsi ja arutelu huvirühmade vahel. Tegemist on küsimusega, mis mõjutab nii kindlustusandjate, kindlustusmaaklerite kui ka kindlustusvõtjate õigusi ja kohustusi ning praktikat tervikuna.
-----------------------------------	--	-------------------	---

	1) kindlustusmaakleri nimi ja õiguslik vorm; 2) maaklerlepingu sõlmimise aeg ja kestus; 3) kindlustusmaakleri poolt kliendile osutatavate teenused ja lisa kindlustuskaitsete kirjeldus; 4) kindlustusmaakleri vahendustasu suurus eurodes, sealhulgas teave selle kohta, kas ja millises ulatuses tasub vahendustasu kindlustusvõtja eest kindlustusandja; 5) muud kindlustusvõtja poolt maaklerlepingu alusel tasumisele kuuluvad summad ja tasud. (3) Juhul, kui kindlustuspoliis või selle asemel kindlustusmaakleri poolt väljastatud dokument erinevad kindlustusvõtja avaldusest või kindlustusvajadusest, tuleb kõrvalekalle esitada sisust eraldi esiletõstetud märkega kindlustusmaakleri poolt väljastatud dokumendil, kusjuures iga kõrvalekaldumine tuleb eraldi ära näidata. (4) Käesolev paragrahv ei vabasta kindlustusandjat kohustusest väljastada kindlustuspoliis vastavalt võlaõigusseadusele. Kindlustusandja poliisi väljastamise kohustus loetakse täidetuks poliisi väljastamisest maaklerile.		
27. EKsL	4. Kindlustushuvi vs kindlustusvajadus Kindlustusturustuse direktiivi (IDD) artikli 20 lõike 1 kohaselt peab turustaja enne kindlustuslepingu sõlmimist kliendilt saadud teabe põhjal täpsustama kliendi nõudmised ja vajadused ning andma kliendile kindlustustoote kohta arusaadaval kujul objektiivset teavet, mis võimaldab tal teha teadliku otsuse. Eesti õigusesse on vastav säte üle võetud KindITS § 192 lõike 2 punktiga 1, § 196 lõike 2 punktiga 4 ning § 221 lõikega 1. Siiski on direktiivis kasutatud mõiste „vajadused“ asemel kasutusele võetud termin „kindlustushuvi“. Eesti õigusruumis on terminil „kindlustushuvi“ praegu kaks sisuliselt erinevat tähendust: ▪ VÕS § 478 tähenduses – isiku varaline või isikuline suhe kindlustusriski objektiga, mis on eeltingimus kindlustusandja õigusele saada kindlustusmakset. Kindlustushuvi väljendab kindlustusvõtja õigust sõlmida kindlustusleping ja omada vastavat kindlustuskaitset. Teisisõnu tähendab see isiku huvi kindlustada end konkreetse riski vastu. ▪ KindITS tähenduses (nt § 192 lg 2 p 1 ja § 221) – kliendi ootused, nõudmised, soovid ja riskivalmidus, mida turustaja peab analüüsima, et pakkuda kliendi vajadustele vastavat toodet (IDD mõistes „demands and needs“). Vajaduste väljaselgitamine on aktiivne protsess, mille käigus peab turustaja eristama kliendi subjektiivseid soove tema tegelikest vajadustest. 8 Enne konkreetse lepingu sõlmimist kliendile nõu andes peab kindlustustoodete turustaja andma kliendile individuaalseid soovitusi ja selgitama, miks vastab konkreetne toode kliendi kindlustusvajadustele ja nõudmistele kõige paremini⁹. Võlaõigusseaduse kommentaarides¹⁰ on asutud seisukohale, et vähemalt kindlustusmaakleri puhul on eelpool osundatud kohustuse puhul tegemist vastutustundliku kindlustamise põhimõttega, mis on oma loomult võrreldav krediidiandja vastutustundliku laenamise põhimõttega. Lisaks on maaklerlepingutes üritatud panna kohustus kindlustushuvi määratlemiseks kindlustusvõtjale, mitte	Arvestatud	Eelnõusse on lisatud muudatusettepanekud, millega asendatakse KindITS-is läbivalt termin „kindlustushuvi“ terminiga „kindlustusvajadused“. Lisaks täiendatakse eelnõu võlaõigusseaduse muudatustega, et muuta kindlustushuvi definitsiooni asukohta.

	sätestatud kindlustusmaaklerile nõudeid kindlustusvajaduse väljaselgitamiseks.¹¹ Õiguskirjanduses on leitud, et sellised maaklerilepingu tingimused, mis kindlustusvajaduse õige määratlemise panevad kindlustusmaakleri lepingutes kindlustusvõtjale, ei ole kooskõlas IDD eesmärgiga ning kindlustusmaakleri seaduses sätestatud kohustustega tuvastada kindlustusvõtja kindlustusvajadus.¹² Tulenevalt sellest, et terminil „kindlustushuvi“ on kaks erinevat tähendust, tekitab selle kasutamine praktikas erinevas kontekstis segadust ning on viinud ebaühtlase tõlgendamiseni. Probleemile on korduvalt tähelepanu juhtinud ka kindlustusõiguse valdkonna õigusteadlased (nt Olavi-Jüri Luik jt).¹³ Probleemi on möönnud ka Rahandusministeerium, kes on varem ette valmistanud vastava eelnõu selle lahendamiseks, kuid mille menetlemine on erinevatel põhjustel lõpetati. Arusaamatuks jääb, miks varasemaid muudatusettepanekuid ei ole käesoleva eelnõuga liidetud.¹⁴ Selguse ja õiguskindluse tagamiseks on põhjendatud viia terminoloogia kooskõlla IDD artikliga 20 ning asendada KindITS-is läbivalt termin „kindlustushuvi“ terminiga „kindlustusvajadused“ (või „nõudmised ja vajadused“). Eelpooltoodust tulenevalt teeme ettepaneku: <i>1) paragrahvi 110 lõikes 3, § 174 lõikes 1, § 177 lõigetes 1 ja 2, § 178 lõike 2 punktis 3, § 182 lõike 8 punktis 3, § 192 lõike 2 punktides 1 ja 6, § 198 lõike 2 punktis 4, § 221 pealkirjas ja lõikes 1 ning § 258 pealkirjas asendatakse sõna „kindlustushuvi“ sõnaga „kindlustusvajadused“ vastavas käändes;</i>		
28. EKsL	5. Filiaali registreerimise nõudest loobumine EKsL jagab Finantsinspektsiooni poolt väljendatud muret seoses eelnõus kavandatud muudatustega KindITS § 24 lõike 6 ja § 36 lõike 2 osas, millega kaotatakse filiaali asutamise nõue nii Eestis kui ka välisriigis.¹⁵ Leiame, et kavandatud muudatuste puhul ei ole piisavalt selgelt välja toodud nende eesmärk ega praktiline vajadus. Samuti ei nähtu eelnõust ega seletuskirjast, et muudatusega kaasneks märkimisväärne halduskoormuse vähenemine ei turuosalistele ega järelevalveasutusele. Arvestades, et filiaali asutamine ja lõpetamine on oma olemuselt ühekordsed toimingud, on võimalik halduskoormuse vähenemine pigem marginaalne. Samas parandab filiaali nõue välismaa äriühingu kohta käivate andmete kättesaadavust Eestis ja lihtsustab sellega tegevust. EKsL hinnangul aitab kehtiv regulatsioon tagada õigusselguse nii teenuse osutamise vabaduse kui ka asutamisevabaduse kasutamisel piiriülese tegevuses. Filiaali olemasolu ja selle formaalne registreerimine loob selge raamistiku nii turuosalistele, järelevalve teostamisele kui ka klientidele, kes peavad saama üheselt aru teenusepakkuja õiguslikust staatusest ja oma õiguste teostamise võimalustest. Muudatuse elluviimisel võivad hägustada tegevuse vormid ning järelevalve ulatus, mis omakorda võib suurendada	Mitte arvetatud	Selgitame, et muudatuse eesmärk on viia KindITS kooskõlla Solventsus II direktiivi sõnastusega. Seletuskirja lisa 2 on ülevaade 14 liikmesriigi regulatsioonidest Solventsus II direktiivi artikli 145 lõike 1 teise alalõike ülevõtmise kohta. Ükski seletuskirjas esitatud liikmesriik ei nõua püsiva piiriülese tegevuse korral filiaali asutamist.

	õigusselgusetust ja tekitada praktilisi probleeme nii järelevalves kui ka tarbijakaitses. Samuti võib keerukamaks muutuda haldusmenetluses dokumentide kättetoimetamine ning avaliku teabe kättesaadavus. Eeltoodut arvesse võttes leiab EKSL, et kavandatud muudatustega ei ole põhjendatud kiirustada. Enne muudatuste edasi menetlemist tuleks põhjalikumalt analüüsida nende tegelikke mõjusid, sealhulgas mõju turu toimimisele, järelevalve efektiivsusele ja eelkõige tarbijate õigustele, sealhulgas kindlustusjuhtumite lahendamisele. Seetõttu teeb EKSL ettepaneku jätta nimetatud muudatused käesolevast eelnõust välja.		
--	---	--	--

AID KINDLUSTUSMAAKLER OÜ			
29.	Puudub turutõrge. Klientidel on juba praegu olemas võimalus küsida-saada võrdlevaid kindlustuspakkumusi kas otse kindlustusandjalt või kindlustusmaakleri kaudu. Näiteks, põhitööd tegeval automüüjal on lihtsam anda oma kliendile kindlustusandja või kindlustusmaakleri kontaktid, kui et hakata ise sisuliselt kindlustusmaaklerina tegutsema. Kindlustusmaakleri agendi puhul ei ole kindlustusvahendus selle töötaja põhitegevus ja see ei ole eluliselt usutav, et ta suudaks pakkuda kindlustusvahenduse teenust võrdväärse kvaliteediga nagu kindlustusmaaklerid või kindlustusandjad otse, kelle igapäevategevus see on. Kuna kindlustusmaaklerid peavad üldjuhul ostma kindlustusmaakleri tegevuse vastutuskindlustust väljaspool Eestit, siis kindlustusrisi asjaolude tõstmine tõstab kogu turu kindlustusmaaklerite vastutuskindlustuse kindlustusmakset. Suure tõenäosusega tõuseks ka Finantsinspektsiooni järelevalvetasu määr. Kokkuvõtteks veelkord: puudub turutõrge; on suur risk vahendustegevuse kvaliteedi languseks ebaprofessionaalsete vahendajate lisandumisega (nn kindlustusmaakleri agendid) ning kõigi kindlustusmaaklerite tegevuskulude kasv. Seaduse eelnõu teenib mõne üksiku suure kindlustusmaaklerfirma ärihuve, kahjustades enamuse huve. Seadusemuudatus ei tõsta vahendusteenuse üldist kvaliteeti, vaid pigem langetab seda. Klient ei võida sellest midagi. Seaduse muudatus (kindlustusmaakleri agendi lisandumine) on pigem kahjulik.	Selgitatud	Eelnõu eesmärk ei ole üksnes turutõrke kõrvaldamine, vaid ka kindlustusteenuste kättesaadavuse parandamine ja turustuskanalite mitmekesistamine. Praktikas eelistavad kliendid sageli saada seotud teenuseid ühest kontaktpunktist, mistõttu täiendavate turustusmodelite võimaldamine võib suurendada kasutusmugavust ilma olemasolevaid turustuskanaleid asendamata. Teenuse kvaliteedi languse riski maandamiseks peavad kõik turustus-tegevuses osalevad isikud vastama samadele pädevus- ja teadmishõuetele nagu teised kindlustusturustusega tegelevad isikud ning läbima igal aastal vähemalt 15 tunni mahus kindlustusalaseid koolitusi. Kindlustusmaakleri agent tegutseb kindlustusmaakleri vastutusel ja Finantsinspektsiooni järelevalve all, sealjuures on ta kantud Finantsinspektsiooni nimekirja. KindlITS § 184 lõike 1 kohaselt peab kindlustusmaakler oma tegevuses rakendama kõiki meetmeid, mis tagavad kliendi huvide prima kaitse. Eelnõu kohaselt (uus lõige 5) tagab kindlustusmaakler ka agendi kasutamise korral, et tagatud on klientide parim kaitse. Kui kindlustusmaakler ei taga agendi kasutamisel kindlustusteenuse, sealhulgas

			kindlustusnõustamise, nõuetekohast kvaliteeti, kustutatakse agent Finantsinspeksiooni nimekirjast (uue §-i 190² lõige 2). Samuti on Finantsinspeksioonil alus kindlustusmaakler nimekirjast kustutada (§ 190 lõige 3), kui kindlustusmaakler ei vasta KindITS või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele, mis ühtlasi hõlmab ka seda, et ei ole võimeline tagama, et tema agent tegutseks seadusele vastavalt ja nõuetekohaselt. Vastutuskindlustuse makse kujuneb eelkõige konkreetse kindlustusmaakleri, tema tegevuse mahu ja riskijuhtimise taseme alusel, mistõttu ei saa eeldada automaatset ega ühtlast hinnatõusu kogu turul. Hinnatõusu võib põhjustada kahjujuhtumite arvu suurenemine seoses agentide lisandumisega kindlustusturule, kuid nagu eespool märgitud, ei ole neile ette nähtud leebemaid nõudeid kui teistele kindlustust müüvatele isikutele. Lisaks on oluline märkida, et kindlustusturustuse direktiiv (IDD) võimaldab vahendajal kasutada teist vahendajat oma nimel tegutsemiseks ning nagu seletuskirjas on välja toodud, siis sellised turustusmudelid on paljudes EL riikides lubatud.
--	--	--	---